

Jak przygotować gminy na sytuacje kryzysowe? Jak zapewnić im stabilne finansowanie, tańszą energię i bezpieczeństwo infrastruktury? Jak odpowiadać na depopulację, zmiany klimatu i rewolucję technologiczną? O tych wyzwaniach będą rozmawiać uczestnicy 6. Forum Miasteczek Polskich, które odbędzie się 16–17 września 2026 r. w Warszawie. Do stolicy przyjedzie blisko 500 przedstawicieli samorządów z całej Polski.

Forum Miasteczek Polskich to jedno z największych w kraju wydarzeń poświęconych problemom i rozwojowi małych oraz średnich miast i gmin. W ciągu dwóch dni samorządowcy spotkają się z przedstawicielami administracji rządowej, parlamentu, instytucji publicznych, świata nauki i biznesu. Program szóstej edycji obejmuje kilkadziesiąt debat, warsztatów, wykładów i prezentacji dobrych praktyk, odbywających się równolegle w sześciu salach konferencyjnych.

Jednym z najważniejszych tematów tegorocznego Forum będzie ochrona ludności i obrona cywilna. Samorządowcy stoją dziś przed koniecznością przełożenia nowych regulacji na konkretne działania: przygotowanie infrastruktury, miejsc schronienia, systemów reagowania i zapewnienie ciągłości podstawowych usług publicznych.

Już pierwszego dnia odbędzie się debata „Czy samorządy są gotowe? Od ustawy do praktyki wdrażania systemu ochrony ludności i obrony cywilnej” z udziałem m.in. wiceministra spraw wewnętrznych i administracji Wiesława Leśniakiewicza, Waldemara Pawlaka, przedstawicieli Akademii Sztuki Wojennej i Akademii Pożarniczej oraz praktyków samorządowych.

Osobne dyskusje będą poświęcone pfabrykowanej infrastrukturze ochronnej oraz odporności infrastruktury i usług komunalnych na nowe zagrożenia.

Drugiego dnia specjalne wystąpienie „Bezpiecznie już było – budowanie gotowości na kryzysy i zagrożenia. OC i OL w praktyce” wygłosi gen. Roman Polko, były dowódca Jednostki Wojskowej GROM. Po nim odbędzie się debata o tym, jak zbudować skuteczny model ochrony ludności – od poziomu państwa po pojedynczą gminę.

Finanse samorządów: nowe reguły i wielkie potrzeby

Drugim ważnym blokiem Forum będą finanse jednostek samorządu terytorialnego. Ekspertki będą zastanawiać się, jak połączyć reformę dochodów JST z polityką funduszwą państwa, a także jak finansować inwestycje bez nadmiernego zwiększania ryzyka i zadłużenia. Jedną z debat drugiego dnia odbędzie się pod hasłem „Jak bezpiecznie finansować rozwój samorządów? Dług, inwestycje, stabilność finansowa JST”.

W programie znalazł się również wykład Grzegorza Czarnockiego, Wiceprzewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych i Prezesa RIO w Opolu, poświęcony ryzykom oraz dyscyplinie finansów publicznych w codziennym zarządzaniu jednostką samorządu.

Energia – od rachunku za prąd do lokalnej niezależności

Dużą część programu zajmuje transformacja energetyczna samorządów. Uczestnicy będą rozmawiać zarówno o ograniczaniu kosztów energii, jak i o budowaniu lokalnych systemów pozwalających gminom w coraz większym stopniu produkować i bilansować energię na własne potrzeby.

W agendzie znalazły się debaty dotyczące spółdzielni energetycznych, biogazu i biometanu, lokalnych farm i magazynów energii, modernizacji energetycznej budynków, oświetlenia ulicznego, elektromobilności oraz dekarbonizacji ogrzewania w budownictwie komunalnym i społecznym.

Jedna z debat pokaże na konkretnym przykładzie, jak integrować spółdzielnię energetyczną, farmy i magazyny energii w jeden lokalny system. Samorządowcy będą również mogli poznać możliwości modernizacji szkół i innych obiektów publicznych, w tym finansowanie przedsięwzięć w formule EPC/ESCO i nowe instrumenty NFOŚiGW.

Odpady: samorządy przed kolejnymi zmianami

Osobny blok Forum poświęcono gospodarce odpadami – jednemu z obszarów, w których decyzje podejmowane na poziomie krajowym i europejskim bezpośrednio przekładają się na budżety gmin i opłaty mieszkańców. Tematem dyskusji będą m.in. rozszerzona odpowiedzialność producenta (ROP), system kaucyjny, nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz wymagane poziomy recyklingu. W debacie o przyszłości gminnych systemów gospodarki odpadami wezmą udział m.in. Anita Sowińska, Sekretarz Stanu w MKiŚ, przedstawiciele samorządów, branży odpadowej oraz operatora systemu kaucyjnego.

Forum pokaże także odpady z innej perspektywy – jako potencjalny lokalny zasób energetyczny. Jeden z paneli będzie dotyczył wykorzystania odpadów w transformacji energetycznej samorządów i przemysłu, a kolejny możliwości produkcji biogazu i biometanu z odpadów rolniczych, komunalnych oraz osadów ściekowych.

Czy miasteczka mogą wygrać z depopulacją?

Jedną z największych długofalowych zmian dotyczących małe i średnie miejscowości jest demografia. Dlatego jeden z głównych paneli Forum odbędzie się pod prowokacyjnym tytułem „Depopulacja: koniec czy nowy początek dla miasteczek?”.

Dyskusja obejmie konsekwencje zmian demograficznych dla szkół, transportu, ochrony zdrowia, opieki senioralnej i przyszłego modelu funkcjonowania samorządu. W debacie weźmie udział m.in. Marzena Okła-Drewnowicz, Sekretarz Stanu i Pełnomocnik Rządu ds. Polityki Senioralnej.

Sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo i cyfrowy urząd

Nowoczesne technologie zajmują w tegorocznej agendzie wyjątkowo dużo miejsca. Podczas Forum odbędzie się debata „AI w samorządach. Jak mądrze wykorzystać sztuczną inteligencję w polskich gminach?”, a osobne spotkania zostaną poświęcone cyberbezpieczeństwu, Internetowi Rzeczy oraz możliwościom korzystania z zaawansowanych systemów informatycznych przez mniejsze jednostki samorządu.

W programie znalazła się także prezentacja dotycząca „cyfrowego pracownika” w samorządzie – wykorzystania nowych narzędzi do przejmowania rutynowych zadań administracyjnych i pozostawienia urzędnikom większej ilości czasu na pracę z mieszkańcami. O praktycznym wykorzystaniu technologii rozmawiać będą przedstawiciele samorządów, Ministerstwa Cyfryzacji, NASK, Centralnego Ośrodka Informatyki oraz branży technologicznej.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: wtorek, 08, wrzesień 2026 15:01

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 84

Burmistrzowie nie tylko słuchają – pokazują własne rozwiązania

Charakterystycznym elementem Forum jest duży udział samych samorządowców w roli ekspertów. Podczas sesji „Burmistrzowie w działaniu – dobre praktyki, lokalne wyzwania, skuteczne rozwiązania” wóldarze przedstawiają własne doświadczenia związane m.in. z bezpieczeństwem energetycznym, zmianami granic gmin, walką z nielegalnymi odpadami czy odbudową potencjału lokalnej wspólnoty.

Drugiego dnia zaprezentowane zostaną również studia przypadków miasteczek, które wykorzystują swoje lokalne przewagi i tworzą rozwiązania poprawiające jakość życia mieszkańców.

Źródło: IP